

บันทึก

เรื่อง ทบทวนการตีความคำว่า “ยาสมุนไพร” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๐ (กรณีผลิตภัณฑ์ “สลิมมิน สมุนไพร” และ “อีเมน สมุนไพร”)

เดิมกระทรวงสาธารณสุขได้มีหนังสือ ที่ คธ ๐๗๐๔.๓/๘๐๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๓๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า บริษัทอีเมน จำกัด ได้นำผลิตภัณฑ์ “สลิมมิน สมุนไพร” จากประเทศเยอรมนี แล้วนำมาให้บริษัทสมุนไพรเยอรมัน (ไทย) จำกัด แบ่งบรรจุและเป็นผู้แทนจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวประกอบด้วยใบมะขามแขกและฝักมะขามแขก โดยตัดใบมะขามแขกและฝักมะขามแขกให้เป็นชิ้นเล็กแล้วบรรจุรวมในซองเล็กซึ่งเป็นกระดาษบางสีขาว นำซองเล็กสีขาว ๑๐ ซองบรรจุในซองกระดาษตะกั่ว (อลูมิเนียมฟอยล์) นำซองกระดาษตะกั่วจำนวน ๕ ซองบรรจุกล่อง ๑ กล่อง ต่อมาบริษัทอีเมน จำกัด ได้นำผลิตภัณฑ์ “อีเมน สมุนไพร” ซึ่งมีส่วนประกอบและลักษณะเดียวกับผลิตภัณฑ์ “สลิมมิน สมุนไพร” เข้ามาในประเทศไทย โดยได้รับอนุญาตจากด่านตรวจพืชทำเรื่องกรุงเทพ กรมวิชาการเกษตร ให้นำเข้าได้

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้เก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ “สลิมมิน สมุนไพร” มาพิจารณาแล้วเห็นว่า ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นยา และเป็นยาแผนโบราณไม่เป็นยาสมุนไพรตามนิยามในมาตรา ๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ การนำหรือสั่งผลิตภัณฑ์

^๑พระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ยา” หมายความว่า

(๑) วัตถุที่รับรองไว้ในตำรายาที่รัฐมนตรีประกาศ

(๒) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการวินิจฉัย บำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรค หรือความเจ็บป่วยของมนุษย์หรือสัตว์

(๓) วัตถุที่เป็นเภสัชเคมีภัณฑ์ หรือเภสัชเคมีภัณฑ์สำเร็จรูป หรือ

(๔) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับให้เกิดผลแก่สุขภาพ โครงสร้าง หรือการกระทำหน้าที่ใด ๆ ของร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์

วัตถุตาม (๑) (๒) หรือ (๔) ไม่หมายความรวมถึง

(ก) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในการเกษตรหรืออุตสาหกรรมตามที่รัฐมนตรีประกาศ

(ข) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้เป็นอาหารสำหรับมนุษย์ เครื่องกีฬา เครื่องมือเครื่องใช้ในการส่งเสริมสุขภาพ เครื่องสำอาง หรือเครื่องมือและส่วนประกอบของเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบโรคศิลปะหรือวิชาชีพเวชกรรม

(ค) วัตถุที่มุ่งหมายสำหรับใช้ในห้องวิทยาศาสตร์สำหรับการวิจัย การวิเคราะห์ หรือการชันสูตรโรคซึ่งมิได้กระทำโดยตรงต่อร่างกายของมนุษย์

ดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักรจึงต้องขอขึ้นทะเบียนตำรับยาเมื่อได้รับใบสำคัญขึ้นทะเบียนตำรับยาแล้วจึงจะนำหรือส่งยาเข้ามาในราชอาณาจักรได้และได้มีหนังสือแจ้งบริษัทสมุนไพรมะขาม (ไทย) จำกัด ทราบ

บริษัทสมุนไพรมะขาม (ไทย) จำกัด ได้มีหนังสือขอให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาพิจารณาและรับรองว่าผลิตภัณฑ์ “สลิมมัน สมุนไพรมะขาม” และ “อีเมน สมุนไพรมะขาม” เป็น “ยาสมุนไพรมะขาม” ไม่ใช่ “ยาแผนโบราณ” โดยชี้แจงว่า ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นผลิตภัณฑ์ที่นำใบมะขามแขกและฝักมะขามแขกมาทำให้เล็กลง มิได้มีการผสม หรือปรุง และไม่มีการแปรสภาพ

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการยาพิจารณาเรื่องนี้แล้ว เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เห็นว่า ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวซึ่งเป็นใบมะขามแขกและฝักมะขามแขก เมื่อนำมาตัดให้เล็กลงแล้วนำมาบรรจุรวมในซอง ได้มีการผสม ปรุง และแปรสภาพจากยาสมุนไพรมะขามเป็นยาแผนโบราณซึ่งจะต้องขออนุญาตและขึ้นทะเบียนตำรับยาเพื่อนำเข้ามาจำหน่ายในราชอาณาจักรแต่เจ้าหน้าที่บางส่วนเห็นว่า การนำใบมะขามแขกและฝักมะขามแขกซึ่งเป็นสมุนไพรมะขามมาตัดให้เล็กลงแล้วนำมาบรรจุรวมในซองไม่มีการผสม ปรุง หรือแปรสภาพแต่อย่างใด

โดยที่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยามีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้แตกต่างกัน และบริษัทเจ้าของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวก็ได้มีหนังสือโต้แย้งความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาตลอดมา กระทรวงสาธารณสุขจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา) แล้ว สรุปสาระสำคัญได้ว่า เรื่องนี้มีประเด็นที่ต้องพิจารณาสองประเด็น คือ

(๑) ใบมะขามแขกและฝักมะขามแขกเป็น “ยา” ตามพระราชบัญญัติยาพ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๐ หรือไม่

(๒) หากใบมะขามแขกและฝักมะขามแขกเป็น “ยา” ตามพระราชบัญญัติยาฯ ปัญหาต่อไปที่ต้องพิจารณาคือ การที่นำใบมะขามแขกและฝักมะขามแขกมาตัดให้เล็กลงและบรรจุรวมในซองเดียวกันตามสูตร ๑๐๐ กรัม ประกอบด้วยใบมะขามแขก ๒๕ กรัม และฝักมะขามแขก ๗๕ กรัม นั้น ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็น “ยาสมุนไพรมะขาม” ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๐ หรือไม่

สำหรับประเด็นที่หนึ่งเห็นว่า ตามที่มาตรา ๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติยาพ.ศ.

๑๗๑

๑๗๑

“ยาสมุนไพรมะขาม” หมายความว่า ยาที่ได้จากพืชทุกชนิด สัตว์ หรือแร่ซึ่งมิได้ผสม ปรุง หรือแปรสภาพ

^๒โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๓๐ ได้บัญญัติว่า “ยา หมายความว่า วัตถุที่รับรองไว้ในตำรายาที่รัฐมนตรีประกาศ ฯลฯ” เมื่อปรากฏว่าใบมะขามแขก และฝักมะขามแขกเป็นวัตถุที่รับรองไว้ในตำรายาที่รัฐมนตรีประกาศตามประกาศกระทรวง สาธารณสุข เรื่อง ระบุตำรายา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๙ ตามความในพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐^๓ ดังนั้น ใบมะขามแขกและฝักมะขามแขกจึงเป็น “ยา” ตามพระราชบัญญัติยา

ส่วนประเด็นที่สอง เห็นว่า มาตรา ๔^๔ แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ.๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๓๐ บัญญัติว่า “ยาสมุนไพร หมายความว่า ยาที่ได้จากพืชทุกชนิด สัตว์ หรือแร่ ซึ่งมีได้ผสม ประจุหรือแปรสภาพ” ใบมะขามแขกและฝักมะขามแขกเป็นยาที่ได้จากพืชทุกชนิดหนึ่ง ส่วนการนำใบมะขามแขกและฝักมะขามแขกมาตัดให้เล็กลงและบรรจุรวมในซองเดียวกันตามสูตร ๑๐๐ กรัม ประกอบด้วยใบมะขามแขก ๒๕ กรัม และฝักมะขามแขก ๗๕ กรัม เป็นการผสม ประจุ หรือแปรสภาพ หรือไม่ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติยาไม่ได้มีบัญญัตินิยามคำว่า “ผสม” “ประจุ” และ “แปรสภาพ” ไว้เป็นพิเศษจึงต้องถือตามความหมายทั่ว ๆ ไป ซึ่งปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ว่า “ผสม” หมายความว่า รวมกันเข้า “ประจุ หมายความว่า ประสมหรือประกอบให้เหมาะสม “แปร” หมายความว่า เปลี่ยน กลายไปจากลักษณะหรือภาวะเดิม และ “สภาพ” หมายความว่า ความเป็นเองตามธรรมชาติของมัน ลักษณะในตัวเอง ภาวะ ธรรมชาติ การที่นำใบมะขามแขกและฝักมะขามแขกเปลี่ยนกลายไปจากลักษณะหรือภาวะเดิม เมื่อนำใบมะขามแขกและฝักมะขามแขกที่ตัดแล้วมาบรรจุกันเข้าในซองเดียวกันจึงเป็นการ “ผสม” และการผสมนั้น เป็นการผสมให้เหมาะสมส่วนตามสูตร ๑๐๐ กรัม ประกอบด้วยใบมะขามแขก ๒๕ กรัม และฝักมะขามแขก ๗๕ กรัม จึงเป็นการ “ประจุ” ดังนั้น การนำใบมะขามแขกและฝักมะขามแขกมาตัดให้เล็กลงและบรรจุในซองเดียวกันตามสูตร ๑๐๐ กรัม ประกอบด้วยใบมะขามแขก ๒๕ กรัม และฝักมะขามแขก ๗๕ กรัม จึงเป็นการผสม ประจุ และแปรสภาพยาที่ได้จากพืชทุกชนิด อันทำให้ยานั้น

^๓ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ระบุตำรายา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๑๙ ตามความในพระราชบัญญัติยา พ.ศ.๒๕๑๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ.๒๕๑๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการยาประกาศระบุตำรายาแผนปัจจุบันและตำรายาแผนโบราณไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ตำรายาแผนปัจจุบัน

ฯลฯ

ฯลฯ

๑.๔ ตำราบริติชฟาร์มาซูติคัล โคเดกซ์ ค.ศ.๑๙๗๓ และฉบับเพิ่มเติม (British Pharmaceutical Codex and Supplements)

๒. ตำรายาแผนโบราณ

ฯลฯ

ฯลฯ

๒.๕ ตำราเวชศึกษา และตำราประมวลหลักเภสัชของโรงเรียนแพทย์แผนโบราณ (วัดพระเชตุพน)

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

ไม่มีลักษณะเป็นยาสมุนไพร นอกจากนั้น ได้มีการนำผลิตภัณฑ์ที่ได้ผสม ประุง และแปรสภาพ แล้วนั้นมาบรรจุในซองขายในลักษณะพร้อมที่จะนำไปใช้ชงหรือแช่น้ำรับประทานได้ พร้อมกับมี คำว่า “Sliming Herb” และแสดงวิธีใช้ยาดังกล่าวอยู่บนซองมีข้อความว่า “วิธีชง” ใช้ น้ำอุ่นหรือน้ำเย็น ๑/๒ ถ้วยแก้ว (ไม่ควรใช้น้ำร้อน) แช่ไว้ประมาณ ๓๐ นาทีต่อ ๑ ซอง ต้มแต่น้ำชา อาทิตย แรกดื่มวันละ ๑ ครั้งก่อนนอนทุกคืน หลังจากนั้นให้เพิ่มอีกหนึ่งครั้งตอนเช้าก่อนอาหารข้อสังเกต สำหรับผู้ที่ธาตุอ่อนแช่ประมาณ ๒๐ นาที และดื่มวันละ ๑ ครั้งก่อนนอนทุกคืนก็พอเหมาะกับผู้คน อ้วนที่ไม่ชอบคุมอาหาร ดื่มได้ทั้งชายและหญิง” ซึ่งทำให้เข้าใจว่า ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวใช้เป็นยา สำหรับลดความอ้วน ผลิตภัณฑ์ “สลิมมิ่ง สมุนไพร” และ “อีเมน สมุนไพร” จึงไม่เป็น “ยา สมุนไพร” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติยา

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาความเห็นของคณะกรรมการ กฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) แล้ว เห็นว่า การตีความคำว่า “ยาสมุนไพร” ตาม มาตรา ๔^(๓) แห่งพระราชบัญญัติยา ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ที่จะนำมาใช้ในการตีความคำว่า “ผสม” “ประุง” และ “แปรสภาพ” ซึ่งมีทางเลือกตีความได้ ๒ นัย โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้ตีความถ้อยคำตามนัยแรก คือ ตีความโดยถือความหมาย ทั่ว ๆ ไปซึ่งปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๒๕ แต่เลขาธิการฯ มีความเห็นในหลักการตามนัยที่สองว่า การตีความคำว่า “ผสม” และ “ประุง” โดยคำนึงถึง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับ “คุณสมบัติทางยา” ของพืชหรือสัตว์ที่จะนำมาผสมหรือประุง น่าจะตรงตาม เจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยยา และการตีความคำว่า “แปรสภาพ” น่าจะพิจารณาจากความ เข้าใจของ “บุคคลทั่วไป” ว่าพืชได้หักหรือลั่นแล้วนั้น ถ้าบุคคลทั่วไปยังอาจตรวจสอบได้เองก็ถือ ว่า ยังมีได้แปรสภาพ เลขาธิการฯ จึงได้เสนอบันทึกความเห็นของเลขาธิการฯ เกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) เพื่อขอทบทวนความเห็นในกรณีนี้ อีก ครั้งหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาทบทวนใน เรื่องดังกล่าวแล้วมีความเห็นยืนยันตามความเห็นเดิม^๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ กฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ไปยังกระทรวงสาธารณสุข ตามหนังสือที่ นร ๐๖๐๑/๕๐๖ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๑ โดยได้เสนอบันทึกข้อสังเกตของเลขาธิการ คณะกรรมการกฤษฎีกาให้กระทรวงสาธารณสุขทราบด้วย เนื่องจากเลขาธิการฯ ยังมีความเห็นว่า การตีความเรื่องนี้ยังมีทางเลือกได้ดังเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ต่อมากระทรวงสาธารณสุขได้มีหนังสือ ที่ สธ ๐๗๐๔.๓/๓๔๙๖ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๓๓ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานำเรื่องนี้ให้ที่ประชุมใหญ่กรรมการ

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๖บันทึกของกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕ เกี่ยวกับการทบทวนความเห็นของกรรมการร่าง กฎหมาย คณะที่ ๕ เรื่อง ตีความคำว่า “ยาสมุนไพร” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ.๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๓๐ (กรณีผลิตภัณฑ์ “สลิมมิ่ง สมุนไพร” และ “อีเมน สมุนไพร”)

ร่างกฎหมายพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากบริษัทสมุนไพรมะยม(ไทย) จำกัด และ บริษัทโอเม่น จำกัด ซึ่งเป็นผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ดังกล่าวยังคงติดใจ และได้มีหนังสืออุทธรณ์ขอความเป็นธรรมต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วเห็นว่า การวินิจฉัยว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นยาสมุนไพรมะยมหรือไม่จะมีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของเอกชนและจะเป็นหลักเกณฑ์ทั่วไปในการตีความในกรณีอื่นอีก ประกอบกับเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ข้อสังเกตที่ไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ซึ่งเป็นข้อสังเกตที่มีเหตุผลควรรับฟังอย่างยิ่ง และเพื่อหาข้อยุติในปัญหานี้ต่อไป

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๔ (๒) ของระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการประชุมของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ.๒๕๒๒จัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายเพื่อพิจารณาปัญหาข้อหาหรือของกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้พิจารณาปัญหาที่กระทรวงสาธารณสุขขอทบทวน ประกอบกับรับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา) แล้ว เห็นว่า เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยยาไม่ได้นิยามคำว่า “ผสม” “ปรุง” และ “แปรสภาพ” ไว้ จึงมีปัญหาว่าจะใช้ความหมายตามที่พจนานุกรมกำหนดไว้ได้หรือไม่ เพียงใด ความหมายตามพจนานุกรมนั้นเป็นความหมายอย่างกว้าง เป็นความหมายทั่วไป การจะนำความหมายดังกล่าวมาใช้ได้เพียงใดจะต้องพิจารณาถึงลักษณะของการกระทำเป็นรายกรณีไป สำหรับเรื่องนี้ ในการพิจารณาถึงการ “ผสม” ก็ใช้แตกต่างกันทั้งในทางพฤกษศาสตร์ เภสัชศาสตร์ สัตวศาสตร์ วิทยาศาสตร์และอุตสาหกรรม แต่โดยหลักแล้วการผสมนั้นเมื่อผสมกันแล้วจะต้องเปลี่ยนสภาพไปจากเดิม การนำเอาความหมายทั่วไปมาใช้กับทุกเรื่องจึงอาจไม่เหมาะสมกับเรื่องนั้น ๆ ได้ หากพิจารณาคำว่า “ปรุง” ในกรณีนี้ก็ไม่ได้มีการปรุงเพราะใบและฝักมะขามแขกเป็นผลิตผลจากไม้เหมือนกันเพียงแต่ตัดให้เป็นชิ้นเล็กเท่านั้น ถึงแม้จะไม่ตัดให้เล็กลงหากนำไปใส่รวมไว้ในภาชนะขนาดใหญ่ก็ต้องถือว่าไม่มีการปรุงแต่อย่างใด โดยยังคงสภาพเป็นใบและฝักมะขามแขกอยู่นั่นเอง และเมื่อพิจารณาคำว่า “แปรสภาพ” แล้วก็ไม่ปรากฏว่ามีการแปรสภาพแต่อย่างใดเพราะการนำใบและฝักมะขามแขกมาตัดให้เล็กลงแล้วนำมาบรรจุของนั้น ของสองสิ่งนั้นก็ยังคงสภาพเป็นใบและฝักมะขามแขกอยู่อย่างเดิมมิได้ทำให้กลายเป็นสิ่งอื่นขึ้น ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการใช้ที่ระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษรก็ไม่

ระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการประชุมของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ.๒๕๒๒

ข้อ ๑๔ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจพิจารณาให้มีการประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

๑ล๑

๑ล๑

(๒) เมื่อส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจขอให้ทบทวนปัญหาที่กรรมการร่างกฎหมายคณะใดคณะหนึ่งได้วินิจฉัยไปแล้ว

๑ล๑

๑ล๑

มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใบและฝักมะขามแขกซึ่งยังคงสภาพเดิมอยู่ให้กลายเป็นยาแผนโบราณ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) จึงมีความเห็นว่า การนำใบและฝักมะขามแขกมาตัดให้เล็กลงและบรรจุรวมในซองเดียวกันในกรณีนี้มิใช่การ “ผสม ปรง หรือแปรสภาพ” ดังนั้น ผลิตภัณฑ์ “สลิมมิน สมุนไพร” และ “อีเมน สมุนไพร” จึงเป็น “ยาสมุนไพร” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ.๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๓๐

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๓๔